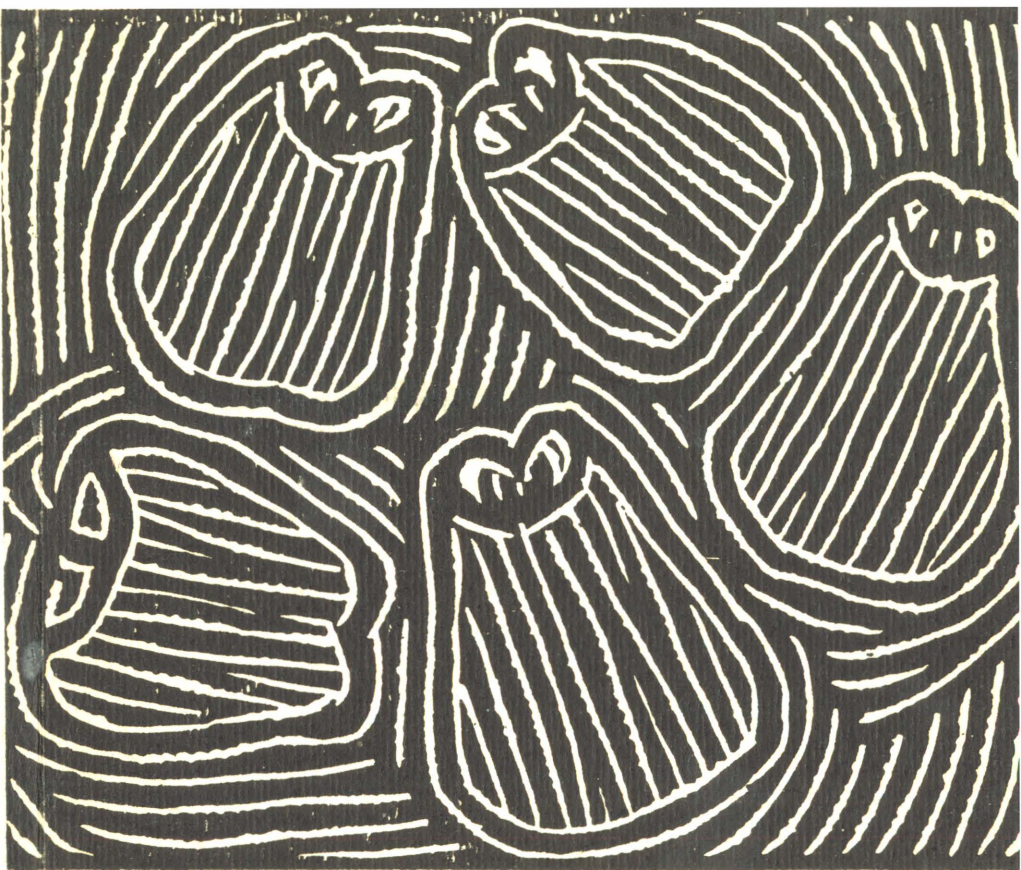

бадим лески
лірничий
Зочит

ВАДИМ ЛЕСИЧ

ЛІРИЧНИЙ ЗОШИТ

поезії

113

НАКЛАДОМ ПРИЯТЕЛІВ ПОЕЗІЇ

Нью-Йорк

1953

WADYM LESYTCH
THE LYRIC SKETCHBOOK
POEMS IN UKRAINIAN LANGUAGE

Обкладинка з ліноритом
Якова Гніздовського

Портрет автора
роботи
Михайла Черешньовського

Printed in U. S. A.

Друк „Дніпро”, Нью-Йорк, З. Д. А.

З невиданої збірки

КНИГА ТРИВАНЬ

ПРОЗРИННЯ

ВИЇЗД

В пам'ять негаснучу
Батьків моїх

У коні, в коні вросли ми,
вплелись в порошу шляхів,
що п'ють духмяність долину
з заобрійних келихів.

І очі вращені в далеч
незбагнених перехресть
читають в неба емалі
шквал вітрових марсельєз.

І рветься вітер розлогий
у смуги курявих днів.
— За нами: сизі пороги
скриплять десь у далині.

За нами — верби дорожні
роздзвонені в голубінь,
тополь струнчаста побожність
в захмарній, тихій плавбі.

У шелесті сінокосів
цвірчить в дорогу цвіркун,
мед спілий бджоли разносять
назустріч мандрівнику.

І спогад плеще у далі
і ласиться псом до ніг
сновидам рвійних ностальгій
в невпійманій чужині.

На вітровинні — живиця.
І сонця плинний янтар
смуглявить бронзово лиця,
вливає пісню в уста.

Ухмільна пісня безмежжя,
де тоне — море і степ,
і з очманілих мережань
лиш туга вихром росте.

А ніччю — в лопоті тіней
чаклує хижа чужинь —
і пісня рветься і стигне.
Лиш гомін лунко біжить.

Лиш туги зов непокірний —
чвал прочуття бурунів —
стрясє з кривель сузір'я
комети — білі вогні.

І зорі падають в порох,
і дзвонять в іскрах підків,
і пахне в стоптаних зорях
буддяччя шквирних шляхів.

І пахне терпко неначе,
сріблїнь згубивши, — полин,
угрузлий в порох призначень
покинутої землі.

ЧУЖИНОЮ

Тьмяна віддаль густішає в хвищі.
Віщий ковчег — скрипить в міліні.
— Ой, чи дальше, чи ближче, чи ближчає,
щоб припасти до твоїх ніг...

Щоб читати мозолистим пальцям
материнську журу навісну
і з черленої чаші бувальщин
випивати гірку каламуть.

І дебелим розламаним словом,
наче хлібом причастя прийнять, —
щоб уста розхилились гріховно
і твоє прошептали ім'я.

Мамо! Мамо! .
Цілуючи руки старечі,
твої руки, найліпші із рук, —
чи долонь ніжних ласки проречені
нам з чол борозен скорбність зотруть?

Чи очей вільгих — добрости вирок
нам простить — очайдушний одчвал
серед митарств лукавих, неширих,
в оман райдужних — димний причал?

Нам, незрячим, невтомним ізгоям,
що із костуром прісним пішли
у розпуття розбещених воен,
залишивши у стріхах шаблі...

ПРОВІСТЬ

Не все суєту пророчили
і келих кроткої дочасности Сократ
допив за істини єдину непорочність:
родитись раз і раз лиш умирать.

І вилітає провість білим голубом
до безбережних голубих склепінь, —
де мерехтить стальово і розмолено
повторень неземних засвітня тінь.

ВИЗВІЛ

Не перелічиш літ і слів не висловиш!
В глуші затихлих кроків не завернеш!
— Лиш — пуги б рух і блиск речей
лиш — мислі пересіяти б, як зерно!

І ночей фіолет м'який, крилатий тінями,
що проплива, мов перелив сопілки,
линяє і тремтить над душ пустинями,
як в серці завмира — неугасимий Рільке.

Голубить осінь ваготою овочу
зеленозолотистий відсвіт тиші, —
— і ти, що серця теплу мову вчув,
іди — і не вертайся більше.

У час, що не має імення,
й над нами грозою завис, —
серця затискаймо у жменях,
у панцерах вірних правиць.

А як перегудами — тучі
прорвуться повз темінь печер,
в серця наші, кров'ю цвітучі,
знов сонця приплив потече,

ми станемо знову навпроти
і тінь наша ляже хрестом, —
— наш ярий, завітчаний спротив
дзвенітиме, наче псалом.

З грудей наших вирветься ідол,
із бовдура рублений — бунт,
— і плесне веселкою видив,
мов жбурнуте серце в юрбу...

Г Л І Н Ї

Вузли вивертисті — крутий хаос.
Нема початку і нема кінця.
Вирує рій вирлатих сс
над ладаном жерця.

Кружляє соняшний, злотистий жезл
на реях бурі навмання, —
— світ закрутивсь, рвонувся, щез
і куряву підняв.

Комаший, дрібен завертів танець,
і сплив, мов крапля, в океан —
— Хліб наш насущний даждь нам днесь, —
і ваготу — подай житам!

І ваготу зготуй, подай житам! —
Нема початку і нема кінця.
І лиш гогочуть копита
в ім'я Отця.

Людина. Камінь. Золотий пісок.
Веселка — семибарвна тлінь.
— Красо, несповнена красо
пропащої землі!

ПРОМИНАННЯ

Слів недомовлених невловність
в прозорій тиші розплилась.
О, сні немарені і невіщовані,
блакитні гості — горних ласк!

В розкритих обріях достигла
таємність пологливих слів,
промовчана важкими книгами,
у надри втаєна землі.

А як над вечір — сині тіні
у піжмурки шукають дня,
ти чуєш вічності нестримність,
що промайнула навмання.

І ловиш жадано й напружено
у безгомінні проминань
своїх думок даремне круживо,
мов блудні вогники оман.

Стоїш чуткий і заворожений,
в широких світі — сам, один, —
і кожний порух, шелест кожен
— Твоя неумолима тінь.

Нікому не треба слів цих,
що скапують з серця у пустку.
— Затисну, задавлю я в уст кут
всіх мислей найліпших еліпси!

Навіщо з розсипаних кружив
здвигати стрільчасті будови,
як криком розпуки не зрушить
у камінь заклитого слова?

Навіщо ж паломнику в безвість,
ловцю тих хвилин, що нема їх,
у слові важкому розжеврить
прищухле багаття розмаїв?

Проте не допоможе ніщо тут,
коли ваготіє врожаєм
душа, що кудись поспішає
в дорогу безповоротну.

ЛІРИЧНІ ЕТЮДИ

*
* *

Я міг би найпростішими словами
сказати, висловити все, що неповторно
мені, мов намул, запливло до серця
і в гущі баговинній шелестких заплавин
від світу скрило білосніжну мушлю.
Проте співає мушля.

Бринить і шумовіє,
і грає кров солона у запанілім тілі,
нечутно грає в переливах і спадає
у краплях рос на обважнілу землю.
І дзвонять краплі, тонуть в темних тінях,
спадають, мов піщані зерна у клепсидрі,
і тоне час і розсипається у порох.
— А серце завжди, від віків — незмінне,
хоч стиснуте в обруч, порепане й розбите.
Шукає слів, даремно їх шукає
в приборях бур, у вирі вод, у гулі воєн.
Вони ж лежать, мов білі спілі перли,
на дні багнистім мудрої плавкої тиші.

Вигребую з-під попелу, тривожно вигортаю
іржавий жар у посинілих смугах.
Вітри розносять попід, сіють безугаву
прищухлий, вистиглий вогонь, і родять
grimучі бурі — і прозору просинь.
— І вечори такі, такі ж, як і світанки,
з-під попелу сіризни — прозолоттю світять,
що проросте, мов промінь, в блискавицях блисне,
і наче шелест брижі — в яслах плеса — щезне.
Линяють споловілі вечори, на шлях виходять
і крайдорожні верби лічать ідучи — й німують.
Ідуть повз нас, повз мене і повз тебе,
і ти не чуєш навіть їх ходи. Не бачиш
мелких маятних світил. Не знаєш,
ти стоїш, а світ довкола тебе
кружляє, щоб тебе зловити.
Вростаєш в землю — сіру грудку,
ландрівний перстень сонця кинуту, мов крапку.
Світанки, наче криги. Сині відпливають.
Ти стоїш, не вийшовши за берег, поза межі
землі, що кругла і не має краю.
Стоїш, — аж заяріє
в очах твоїх, мов подив, —
зелений відблиск сонця,
що стало понад нами.

*
* *
*

Впливає місяць, наче яхт,
в хмарин архіпелаг,
вп'ялившись вітру якорем
в шпилі смерек.

З делітних місяця вітрил
паде на шлях чумацький — тінь,
мов з чайчиних тремтливих крил
на неозору просинь хвиль.

Росте самотність в людський глиб,
в майстерню творива, у серце...
...Все казка. Правда: сіль і хліб,
і правда, що не вмерем, померши.

1935

Сині переливи, перламутру відблиск,
в мерехтливій зливі — яблуні цвіт білий.

Багрові луком сонце у блакиті,
злотить завірюху в яблуневім цвітті.

Голубинні хвилі і зелений вітер, —
тоне в небосхилі — яблуневе цвіття.

Пелюстки кружляють і летять у безвість,
даленіють в зграях, наче білі меві.

За далеким морем, де гудуть прибої, —
вітер неозорий, вітер — із тобою...

— Яблуневий цвіте, пташко веселкова,
вже минувся цвітень, — літо жде на овоч!

Літо жде на овоч, на медвяне жниво,
щоб згадати знову яблуневий привид, -

запашну тремтливу, перевійну повінь,
як плелися хвилі в яблуневу повість.

Не шепоче шипшиною вечір,
не вирощує — цвітів зла,
просувається в ризах чернечих,
пада тінню на перелаз,
де зависло мовчання у кленах,
в почорнілих тремких листках
і де місяця привид зелений
воском тане в блідих руках.

Не шепоче шипшиною вечір
і не зріє цвіт папороті.
По звичайних і здійснених речах
сплив місяць — і затремтів.
І згадались ідилій пастуших
невгомонність і перелив,
коли місяць в сколиханих душах
срібним лебедем переплив.

Твоїх піль неозорену тугу,
переквітчану тінню волошок,
що скородила землю оглухлу,
припадала в дорожню порошу,
я поніс, мов жебрак, в утлій торбі
з конопляних волокон пошитій,
щоб на гонах бурунних і скорбних
її — байстрюком загубити.

Сновигалися ночі і тучі,
костур щербився, трошучи прощу,
і рвав вітер зашерхлу сорочку,
очі даллю сірили і мучились,
а у торбі, закинутій опліч,
в торбі, шитій руками матусі, —
самосієм розквітли коноплі,
у волошковій вишиті тузі.

ЗАМІСТЬ ЕЛЕГІЇ

Не коливались дні, мов хвилі сизі,
в лияву пливучи далінь, —
— дзвонили щедро у залізі
і відпливали, наче брижі,
від хмурих берегів землі.

І відпливали в передзвонах тиші
оглухлі бовдури марінь,
від серць трикутників простіші
— човни уявлень.

Хай запише
їх вітер — місяцем вгорі!

І пропливли. Нестримні й неповторні,
загорнуті в кирею снів,
що снились нам, сновидам хворим,
що снились — ось, недавно, вчора,
— і потонули в даліні.

На клявікорді проминань невловних
не шелестить осінній лист.
— Пливе, пливе безшумно човен,
мов крик, що впав на плавну повідь
і в брижі — плюскотом заблис.

І лиш світитиме сріблом невгавним
пожовклий місяць угорі, —
— і назирці собака гавкне,
завие тужно і безславно
в собачім розпачі прозрінь!

КОЛОНАДА

ЄВАНГЕЛІЄ С.В. ПРОКОПА

Р. Б. 1018

Пам'яті Друга Бориса Ольхівського

Євангелій днедавня древність,
рукою писана митця,
богоугодника ченця,
зашерхла у Соборі Реймським.

Із літер, вирізьблених на скрижалях,
що тямлять ще імперські дні,
— у Вавилоні чужини
отчизняну читаєш вдалість.

І бачиш слід княгині Анни,
і Орликів, Капністів слід,
— і забуваєш уроки злі
з печаттю гнусного вигнання.

І з неугнутою снагою
мандрівника Сковороди
— читаєш сам свої сліди,
що, наче стигми незагоєні.

ЗОЛОТЕ РУНО

Сторчає кайло. Стовбур верлий.
Круті, розверсті жили шахт.
Кушем чорніє щира черлень
і тоне присмерком в очах.

Гудуть, скрегочуть чорні в'язи,
скриплять у одвірках печер.
— Куди, куди ж забрив ти, Язоне,
за руном золотих химер?

І руки в тебе, — руки теслі,
непокій майстра — на лиці...
У незглибимих руднях мислі
не погасають каганці.

Шахтар, чи тесля ти, чи витязь
рокованих і віщих днів?

— Нам, смирним і убогим, сниться
причал у гавані вогнів,
що не згасають і не стигнуть,
і в них гартується — земля,
де з праху попелу — пустиня
весніє рясно в зелах зла.

ДРУЖИНІ

У моєму саду пряна осінь стоїть.
Шелестить, доспіває шовково.
— Я складу на тривожні долоні твої
всіх трудів моїх таєний овоч!

Скільки лепських медів і ухмільних отрут,
що хвилюють в свічадах оmani,
попливуть у далінь — вітром м'ят, летом рут,
і мов тінь сиза, плеснуть за нами.

Скільки снів дивини і пшеничних шамшінь,
переливів із солоду винниць,
запливли і влились в незбагненну довжінь,
що нам дано верстати невпинно.

І над все — лепеткий, споловілий полин,
вагота — покотиполе зерен!
Але — кров запашну і настоялу влив
в ситий овоч — голубливий серпень.

У моєму саду — ваготіють плоди,
хоч цвіт трав — зажовтів молочаєм...
Ти — в намет тіней з віт — вітерцем підійди,
я ж — зустріну тебе урожаем.

СИНАМ

I

Не бачивши ні дому, ні отчизни,
в бараках затхлих ти побачив світ,
з безлистих і пошерхлих верховіть
ковтаючи світанки через вікна сизі.

Спиваючи вночі холодні сни сузір'я,
вдихаючи жагу пожовклої стерні,
в свою зловісну прощу — ти повірив,
в посланництво скитання в чужині.

Жене тебе, таке ж, як нас, прокляття,
щоб перейти весь світ — і ще колись
засмаглим лицарем марінь крилатих
вернутися до рідних попелищ.

II

Перегуляєш радісне дитинство
на дерев'янім конику, що скаче навмання,
і, не відчувши гіркоти полину,
ти зрідимеш на прю чужим, безликим дням.

І не прозрівши навіть тіней існування,
з ластатим усміхом і співом на устах,
перейдеш вброд у захваті безтямнім
нестримний струмінь хвацького життя.

Лиш іноді в крутих чужих провулках,
де соняшник до сонця не цвіте,
— малятам взустріч — поглядом проснулим
пошлеш привіт отчизняних пустель.

Простягнеш у раменах — свій привіт отчизни,
не баченої, та — ясної в прочуттях, —
де кожному навстрічному, як ближній,
ти б рученята приязно простяг.

ЛИПНЕВА МИТЬ

Мої вікна спливають, мов сині човни,
хижо ринуть у злам водоспадів.
Дзвонять краплями косих дощів — буруни
і мандрують в пракаменя надри.
Десь кружляють зелено верхіття дерев
і насотують хмари на віття, —
— мої вікна наостіж крилато одкрив
буревій — неуговтаний витязь.
З сірих площ, де сторчать стовбури ліхтарів,
з сірих площ і з провулків обмоклих,
де в заламинах стін, на дні чорнім нори,
підривається вітровий поклик,
вирастають прозірчасті хаші дощів
і клекочуть горлянками вулиць
про розгулля крислатих, росохих смерчів,
в скам'янілості мурів поснулих.
І регочуть, гогочуть, стукочуть стрибком,
перельотно, зальотно, у плигах, —
як ніч Фавста, налита прозрілим гріхом,
струмом пристрастей в бурях достиглих,
і висмоктують чорну, розбовтану кров
в насолоді павучої жовчі,
насідають важкі на скрипуче перо...
і мить — рве береги, стоїть довше.

Десь знічев'я повіяло запахом лип...
Де це липи тут, липи взялися?
Чи не диво було б це, коли б
росло з каменя цвіття і листя?

Мить росте і цвіте, стає — довша й п'янка,
і вщерть липовим пахом налита,
— і ти чуєш її, як пливе по руках
твоїх тепло й жадібно розкритих.
І хотілося б мить заворожить тремку
і схопити її неповторно,
щоб гарячим пером обрис ліній черкнуть
в руху сповнення дій неозорих.
Мить стоїть. Мить тремтить. Мить — не мить,
запашне і пливуче повісмо...
— Майстре, де ти? Озвись! І перо підніми!
Хутчій, майстре, бо буде запізно!

Дзвонять дрібно до вікон блискіття краплин,
навстяж вікна одкриті й скрипучі...
— Майстре, — пізно!

На білім столі
лягла пустка прогулої тучі.
Тільки віє ще липовий запах кадил,
тільки свічі тремтять ще в тривозі,
і на стіл наш, на стіл — зелен лист заблудив,
і цвіт липи — припав на порозі...

МЮНСТЕР

Вп'ялився в просинь. Видовжений вріс
мережаний хрещато — вертикальний міст,
зв'язавши землю й простір безбережний
розкриллям голуба, що знявся з вежі,
спурхнув, поплив у вишину незнану —
окрилений життям — земний уламок.

Від кам'яних і неподвижних стін
звисає плоско — фіолетна тінь,
і камінь вирізьблений у готичнім ритмі
пливе стрілою в синяві одкритій,
кружляє у кружганках келихами айстрів,
співає налету — струнке наймення майстра.

Який фантаст і віщий мрійник,
прозрівши вищербі й руїни,
воздвиг з псалмів — музичні вежі,
архітектуру перевершень?

Чия висока і співуча мисль,
яких мистців і будівничих,
зросла з сіризни кам'яниць
в струнчасту вічність?

І хто це, хто це воплотився в храм
понад земні блюзнірства істин,
і в дзвонах золотих загравав
божественним невловним змістом?

О, скільки, скільки мускулястих рук
і серць одважних, непокірних —
закуло в камінь — рвійний рух
до вічних свіч сузір'я!

Ульм, 1946

З невиданої збірки

С І Р І Р Я Д К И

ВІДЧАЛ

У колюмбовій гавані Бремену,
де погорблені крани скриплять, —
ми відчалили в далеч буремну
на невловний сколиханий шлях.

У тумані стоять узбережжя
і синіють в серпанку порти, —
— наше серце на щоглових вежах,
наче чайка, на вітрі тремтить.

Ой, далека, покинута земле,
ще зорієш у наших очах,
і твоя закосичена зелень —
— наших серць золотюща іржа...

Я не знаю, чим серце потішить,
коли в кружіві рвійному хвиль
йому жити неначе простіше,
ніж у шумі дзвінків польових.

І блукаю тремкий, як у сні, я, —
хвилі бризками дзвонять до ніг,
— хоч твої береги даленіють,
ти все ближчий, мій краю, мені.

*
* *
*

Отчизни втраченої срібнолист полин
шумить в мої безсонні ночі, —
і на стежках кальних чужин
лежить зім'ят і розтолочен.

Хтось заворожив вороття шляхи.
Мертвіє. мов провалля, відстань.
— Холоне день — безумний і плоский
на заповітнім скраї світа.

•

А ти десь там, на глобусовім дні, —
— морями чавлена, обвіяна вітрами!..
Роздерта ніч і тьмяно скніє нів,
а ти — зорею линеш понад нами.

*
* *
*

Ані вістки від вас ми не маєм.
Наші дні не такі, як колись.
— Чи ви дома, чи десь за Алтаєм?
Мій синок за вас нині моливсь...

Чую рук твоїх, батеньку, дотик,
наче легіт висот, — на чолі...
і не смію поглянуть навпроти
і устами торкнуть мозолі...

І мов бачу вологости відсвіт
у очах, моя мамо, твоїх...
— а твій син десь в широкому світі,
так далеко від тебе відбіг...

І мисль чорно кружляє, як ворон...
Ти даремно її не зови!..
— А два внуки в священній покорі
тихо шепчуть за вас молитви.

*
* * *

І знов весна. І пахне вітер
якимсь терпким, вологим сном
колись покинутого світу
і призабутого давно,

що закосичений бузками
кружляв круг серця — й зеленів...
— а тут залятий в сірий камінь
пропащих весен чужини.

✧

*

*

Прозорий день спалахкотів
і попеліє ніч над нами.
На лук калинових мостів
спливає трепітна нестяма.

І всі ці прості речі, що
здавались нам такі звичайні,
ростуть з оговтаних ніщот
в химерні й хмурі тайни.

Усе те саме. Тільки тінь,
що серце нам притьмом накрила,
на присмерковій папороті
лягла, мов непорушна брила.

І ще колись — у ромбах різьб
читатимуть навгад епоху, —
й не знатимуть, що час цей вріс
у брилу з поруділим мохом.

МАНДРІВКА В НІЧ

Вже мутніє опаль вечорів.
Половіє розкотисто відстань.
На порозі камінному міста
загоряються ліхтарі.

Ти ідеш і стискаєш в руках
всіх чуттів твоїх ревну гармошку.
Я з тобою іду — і не можу
одгадати свого двійняка.

Мовчимо. І п'ємо кожен блиск,
тінь речей, що щезають у пітьмі.
— Чорний кіт зустрічатиме відьми
там, де місяць за муром повис.

І назустріч — на миршавих мітлах
зашумлять сторожки кажани.
— Закружляють невиснені сні
у очах, що від місяця зблідли.

Ми повернемось потім чуткі,
ніч зелена зів'яне за нами,
а лиш — серце, окутане снами,
скам'яніє в тремтінні руки.

Назустріч миготять швидкі шляхи
і душу протинають, наче леза, —
— та на розстаї — не скриплять колеса,
не плещуть в тиші сонній — батоги.

Мов яблуко, день котиться униз.
Вернись, від себе не втечеш! Стривай же!..
Дарма удари серця щонайважчі
метуть алеями осінній лист...

Але ще тріпотять на вітрі — сни,
такі прозорі, наче акварелі, —
— то ж виглянь із замшілих квадрів келії
і келихом, на відхід, задзвони!

ОСІННЯ ПІСНЯ

У тумані пливно лине
тиха осінь у причал.
— Курличанням журавлиним
схвилювалася душа.

Тонуть в обрій, пролетівши
з в'ялим вітром — журавлі.
— Пропливають м'якше, тихше,
із мандрівки — кораблі.

І в моїм причалі стануть,
щоб на линвах якорів
відшуміти рейд останній,
шквирю буряних морів.

Та в осінній сизій тузі,
що пливтиме звідусіль,
— пролетять слова байдужі
призабутої душі.

Т И І Я

I

Їкий же інший, вільгий став
приплив очей твоїх, єдина!
І брижі зморщок на устах
щасливим сміхом не змести нам!

А на долонях — твердь трудів,
печаті темрявих прибоїв! —
— але ж така ти, як тоді,
коли зустрілись ми з тобою...

II

Рання молодість далеко вже за мною.
Нерозгадано розвіявсь вік її, —
лиш на обрії — рожаною луною
дотлівають проминулого реліквії.

І даремно у годину надвечірню,
гнаний тугою розшарпано великою,
я блукаю понад пройденою прірвою,
сам себе шукаю і викликаю.

ПІЗНЄ ЛІТО

I

Так мало висловлено досі,
хоч ти чимало й невпопад
слів розкидав, — аж врешті — осінь
і зжовклих мислей листопад.

Але із щербів недовомовлень,
з тремтіння, що не знало слів, —
стукоче в серці щось невловне,
що ти б у пісню перелив.

II

Які ж дари найвищі і пресвітлі
— два хлопці, два сини!
Це, щоб на крайнебі моєї осені
дороговкази прадідні завітти.

Тремтить щемітна туга у очах дружини.
І ми — радієм, і живем.
А наша кров — у яросних синах пливе,
і пливучи —
їх весни лічать наші зими.

III

За щирозлоту велич літа,
за всі високі сині дні,
що налились блискучим вітром,
і ще тремтять у далені,

за келихи вином налиті,
вином терпкавої весни,
— моє мовчання перекувіле,
смирений спокій осені.

*
* *
*

Яким же словом найніжнішим
достоту серця передать?
— Чи може вишептати віршом
все те, що в'яне на устах?

Чи краще сповіддю мовчання
окрилити високий спів,
що, схвилювавшись, нечайно
у серці — смутком накупів?

*
* *
*

А іноді душа вмовкає.
Тремтить мов пташка у руках.
Не знаю я, хто ти така є,
з якого ти материка,

але я чую нервом кожним
всю неблаганність хвилювань,
що хтось у душу заворожив,
розвіявши на мить слова.

І я мовчу. І чую насить.
Таку, що родить — гураган.
І ось гогочуть брили й маси
в моїх заклятих берегах.

Я хочу крикнути в безкрає
роздалля синіх безбереж —
— але душа моя вмовкає
і я із нею мовкну теж.

Щось голубинне і тремтливе
колотить серця теплий спокій.
Кружляє синій, синій привид
попід склепіння днів високих.

Аж сизим шепотом моління,
перекотиполем ізгнаним,
зашелестить, мов день осінній,
якесь чуття — тобі нестане.

Так схочеться тобі — усе те
облегшить словом найпростішим,
— але дарма, дарма, поете,
не висловити цього віршом!

І у земній не мовить мові,
чого ніхто тут не назвав ще,
— воно ж у тонах веселкових
у серці скрилося назавше.

ВІРШ, ПИСАНИЙ НА ДРАБИНІ

Ось вискакують вежі, мов вистріли.
Обтовкають брижі до скал.
Колихаючись плавно, на вітрі лиш,
білі зорі — приплив сполоскав.

І лебедів нема. Не ячать вони.
Лиш висріблює парості — ніч.
— І ця мить защемить і мовчатиме,
заки місяць розквітне повніш.

Каменіють окатими прірвами,
переплутані в шелесті хмар,
жовті вікна розкриті, розірвані,
у танку вперекидь і сторчма.

Ген, там душі перлово переламані
у піску, наче мушлі, лежать горілиць.
— Шипітні водограї, й ті закуті в камені!..
Неприборкані лиш солов'ї, що нема тут,
і мисль.

ІНША ВЕСНА

В далекий зрин зазоряних озер,
що розлились, мов лагода, над обрій, —
мандрують сні.

І весен світлий цвіт їх береже
від пристріту, злощастя і хвороби,
від листопадів осени.

Мандрівна прозелень зашелестить,
прокинеться десь пташка. Ї келих
плесне вином.

— Не знаю я, не знатимеш і ти,
що в синяві — розтанула веселість
й курличе далеч за вікном.

І може нам не треба буде слів,
не треба — мислей, що наводять безум, —
— лиш ти — і тінь
твоя, — усе, що повелів
Господень перст, — щоб душу безбережну
розп'ясти на хресті...

Ген, вітер голубіє. Очі понялись
вологим смутком — і востанне
перелетить
це все, що й не було його ніколи. Ї лиш
восхвалить день — співучими устами
— прозорий краєвид.

За почином Ініціативної Видавничої Групи в складі: Галина Лашенко, Михайло Черешньовський, Ярослав Заремба, Іван Керницький, Леонид Лиман, Микола Понеділок і Іван Смолій —

видання цієї книжки вможливили своєю жертвенністю, — вкладом праці або внесенням паю — передплати, такі організації і поодинокі громадяни: Товариство бувших вояків УПА в Нью-Йорку, крамниця „Арка” в Нью-Йорку, Запомогове Т-во „Дністер” — 361 Відділ УНС в Нью-Йорку, Др. Ігор Витвицький, ред. В'ячеслав Давиденко, п. Богдан Головід, п. Ірина Гонсетт, п. П. І., Др. В. К., п. Ярослав Клим, мгр. Іван Коровицький, п. Лев Ломинш, Проф. Др. Ярослав Падох, Др. Євген Перейма, Др. Зоя Плітас, Арт. мал. Мирослав Радиш, Др. Ярослав Рожанковський, Проф. Др. Роман Смаль-Стоцький, п. Ілько Ташук, мгр. Василь Тучак, інж. Кость Церкевич.

Арт. мал. Яків Гніздовський виконав обкладинку без винагороди.

1